

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **F., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpeného JUDr. Z. M., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanej **U.**, so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 5 531,45 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 20 C 56/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2011 sp. zn. 11 Co 1/2011, 11 Co 3/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 237,96 € do rúk JUDr. Z. M., advokátky so sídlom v B.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 25. októbra 2010 č.k. 20 C 56/2010-108 konanie v časti žalovanej istiny 74,06 € z dôvodu späťvzatia žaloby zastavil (§ 96 O.s.p.); žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 5 437,39 €, ako aj nahradiť mu 2 562,48 € trov konania. V časti, v ktorej bolo konanie zastavené, žalovanej nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žaloba v časti príslušenstva pohľadávky – úroku z omeškania z dôvodu úhrady faktúr v celkovej výške 991 091,50 Sk po lehote splatnosti vo výške 14,25 % za dobu omeškania do 31. decembra 2008 a vo výške 13,25 % za dobu od 1. januára 2009 je čo do základu aj výšky dôvodná. Mal za preukázané, že pohľadávka žalobcu a dlh žalovanej vznikli z ich záväzkových vzťahov (kúpnych zmlúv) ako podnikateľskými subjektami v rámci výkonu ich podnikateľskej činnosti; žalobca (predávajúci) vykonával veľkoobchodnú a veľkodistribučnú činnosť s farmaceutickými výrobkami a zdravotníckym materiálom, žalovaná (kupujúca) ako štátna príspevková organizácia v rámci týchto zmluvných vzťahov uspokojovala verejné potreby (poskytovanie zdravotnej starostlivosti občanom vo verejnom záujme). Takto vzniknuté záväzkové vzťahy medzi účastníkmi konania

posúdil podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka a nárok žalobcu na príslušenstvo pohľadávky podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení platnom do 31. decembra 2008. Vzhľadom na to, že úroky z omeškania neboli medzi účastníkmi upravené dohodou, mal za to, že žalobca si uplatnil úrok z omeškania sadzbou o 10 % vyššou akou bola najvyššia zákonom prípustná sadzba, opodstatnene v súlade so zákonom. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 18. novembra 2010 č.k. 20 C 56/2010-119 uložil žalovanej povinnosť v lehote 10 dní zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok vo výške 331,50 € za odvolanie podané proti rozsudku súdu prvého stupňa.

Žalovaná podala proti vyššie uvedeným rozhodnutiam súdu prvého stupňa odvolania. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 19. apríla 2011 sp. zn. 11 Co 1/2011, 11 Co 3/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi 235,74 € trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a tento aj správne právne posúdil. K rozpornému tvrdeniu účastníkov ohľadne charakteru vzťahu medzi nimi (obchodnoprávny alebo občianskoprávny) uviedol, že aj podľa jeho názoru záväzkovo-právny vzťah účastníkov z kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bolo dodanie liekov a zdravotníckych pomôcok žalovanej, ktorá ako verejne dostupný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti realizuje lekárenskú starostlivosť, ktorá je formou zdravotnej starostlivosti zabezpečovanej štátom ako verejnej potreby v rámci ústavne garantovaného práva na ochranu zdravia, je vzťahom obchodnoprávnym spadajúcim pod § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, a preto súd prvého stupňa správne podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka žalobcovi z jednotlivých dlžných súm priznal úrok z omeškania vo výške 14,25 % ročne do 31. decembra 2008 a vo výške 13,25 % od 1. januára 2009 do 30. júna 2009. Uznesenie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok za odvolanie zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. z dôvodu, že v danom prípade ide o konanie, ktoré je podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 714/1992 Zb. oslobodené od súdnych poplatkov. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, podala žalovaná dovolanie, v ktorom namietala, že postupom

odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd nesprávne postupoval, keď vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania, nakoľko v predmetnej veci ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, keďže rozhodovacia prax odvolacieho súdu je vo veciach, založených na tých istých skutkových okolnostiach, pri posudzovaní právnej kvalifikácie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, rozdielna. Nesúhlasila s právnym názorom odvolacieho súdu, keď daný právny vzťah posúdila ako obchodnoprávny; mala za to, že ide o vzťah občianskoprávny. Z uvedených dôvodov žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nie je v danom prípade procesne prípustné, rozsudok odvolacieho súdu považoval za vecne správny a navrhol dovolanie „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že

dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalovaná namietala, že v konaní jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd v potvrdzujúcom rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. odvolaciemu súdu. Táto možnosť pripustenia dovolania je vyhradená len pre riešenie otázok zásadného právneho významu. Posúdiť, či vo veci ide o riešenie takejto otázky (právnej otázky), prislúcha výlučne odvolaciemu súdu. Dôvod uvedeného záveru vyplýva z toho, že právne posúdenie vecí patrí súdu, nie účastníkom konania. Ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania nevysloví, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj tiež R 38/1993, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 16/2001, sp. zn. 3 Cdo 215/2007, sp. zn. 3 Cdo 254/2007, sp. zn. 3 Cdo 225/2009, sp. zn. 3 Cdo 20/2011).

Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd tým, že vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania, neodňal žalovanej žiadne právo, a teda ani možnosť konať pred súdom.

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Právne posúdenie vecí súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalovanej o nesprávnom právnom posúdení vecí boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovanou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné

(o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie žalovanej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej procesne neprípustné. Dovolací súd preto jej mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokátky (ktorá ho zastupovala aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia z 19. júla 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Pri určení odmeny za tento úkon právnej služby vychádzal z tarifnej odmeny vyplývajúcej z § 10 ods. 1 vyhlášky a jej výšku určil podľa vyčíslenia žalovanou, ktorým bol viazaný. V zmysle tohto vyčíslenia odmena za 1 úkon právnej služby predstavuje 190,89 €. Odmena spolu s režijným paušálom 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH 39,66 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí celkom 237,96 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. mája 2012

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková